

AMARU, KUSI KA SUMAQ ÑI PIAM

MAPUZUNGUN

elige vivir
SIN DROGAS

AMARU, KUSI KA SUMAQ ÑI PIAM

Pikum püle Chile mapu, cheu epe mawünkelai, mülei kiñe füta leufü Loa pigekei, tripalei ta füta mawizantu cheu mülei kiñe pichiñma ka ellan ruka cheu mogepei küla peñiwen.

Tripan antü meu, pu kullin ka aliwen nepekeigün ale ka eñum antü meu. Mañke müpü miawi wenu meu, trapial ka lefkiyawei lil meu, ka filu kai wigüz miaukei mapu meu. Rayen kochen wefpakei ragiñ ñi wayuntu ka wilüfkülei leufü ragiñ pu winkul meu.

¡Neperkei tayiñ Ñuke mapu!

Ka neperkei pu peñiwen Amaru, unen peñi, Kusi, ragiñ ka zoi pichiñma Sumak. Mogelegeigün tañi chuchu eguna ka fillantü tripakeigün wekun ruka mu chalituwal tañi chau Antü fey ta elukei itrokom tañi mogen.

Rupan iken pu weche kellukeigün tañi chuchu liftuwal tañi ipewe ka kiñe antü ramtufigün.

—Chuchu, ¿pepy aukantuafuyiñ?

—Femaimün, welu kuñiutuleaimün. Inche amuniewan tañi makuñ zeuman witral meu.

Amaru, unen peñi, rakizuami.

—Pichike peñi, ¿aukantuyiñ Rumi Tunichiy?

—¿Chemamchi fey? —ramtui ta Kusi, ragiñ peñi gelu.

—Feichi Rumi Tuñichy aukantugei ütruftu kuragen kiñe wirkon pichiken kura tañi tranatuam zoi wenuntu mülelu müten, kagelu negümnoalu.

—¡Yaaa! —wirarigün külawen ka amui tañi aukantun.

Chuchu kai, amulu kintual kal feichi mu, allkütulai tralaltu kura mu lef rünküwün, ka tragofi ta korüam rali.

Külawen weche lef ina konpaigün ka Sumaq feipi:

—¿Chem chumayaiñ kai?

—Chem nu rume feipilayaiñ tayiñ chuchu ka küme azkünuaifiyiñ —feipi Amaru.

Kusi kintui kiñe zef ñi trarituam pichike tragon rali, welu kümelai. Feimu Sumaq ka küpalfi pichin raü ñi pünantuwal, welu ka kümelai.

Külawen weche rakizuamigün zoi kümeafui ñi trafkintuam ka rali mu.

Amuigün cheu zeumagei iyael pemefigün kiñe
rali welu rume wenuntu mülelu puwlaigün ñi tuwam.

Amaru feipi:

—¿Chumuelu meñku püraküyiñ fey Sumaq
puwalu?

Kusi kai pilai, tranayafui tañi pichi lamgen.
Feimu azkünuwigün naütuam nüwe lepuwe meu. Welu
Sumaq ka feipi watrontuafui fey ula gelayafui rali
echeltual iyael.

Wechuntun mu, nentuigün zoilechi
rakizuam: ¡llowafiyin tayiñ chuchu tañi
kellun!

Ka feipilu egün chumlen, fey feipipi:

—Pu pichikeche, rume kuñiugei tamün
femün mi puwal ta feichi rali, welu rume
kümegei tamün feipilen inche meu fey ta
kelluwayu.

Fey mu, tañi chuchu naüfi ta rali, pu
pichikeche küchatufi ta iyael ka tukufigün cheu
tranapunoalu. Ka amuigün aukantuwal... ¡welu
feula zoi kuñiutuleigün!

eligevivir
SIN DROGAS

